

vonnis

RECHTBANK ROTTERDAM

Team handel en haven

zaaknummer / rolnummer: C/10/606530 / KG ZA 20-990

Vonnis in kort geding van 30 november 2020

in de zaak van

de vereniging
NATIONALE BOND OVERHEIDSZAKEN,
gevestigd te Den Haag,
eiseres,
advocaat mr. S.W. van Zijll te Rotterdam,

tegen

CEO,
wonende te Den Haag,
gedaagde,
advocaat mrs. B.W.G. van der Velden en T.M. Geesink te Amsterdam.

Partijen worden hierna de Bond en Farwerck genoemd.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaarding van 6 november 2020, met producties 1 t/m 5,
 - de akte overlegging producties van Farwerck, met producties 1 t/m 16,
 - de mondelinge behandeling, gehouden op 16 november 2020,
 - de pleitnotities van mr. Van Zijll,
 - de pleitnotities van mr. Van der Velden.
- 1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

- 2.1. De Bond is een vereniging die volgens haar statuten tot doel heeft:

“(…) het streven naar een werkelijk rechtvaardig en werkelijk democratisch Nederland, het bewerkstelligen dat de belangen van de Nederlandse bevolking vanuit het mensenrecht en het burgerrecht alsmede vanuit de politieke besluitvorming weer centraal komen te staan.”

2.2. Farwerck is de CEO van Koninklijke KPN N.V. (hierna: KPN). Sinds juli van dit jaar implementeert KPN de vijfde generatie (5G) voor mobiele netwerken.

2.3. Bij brief van 2 oktober 2020 heeft mr. Van Zijll aan Farwerck medegedeeld:

“(…)

Eerder dit jaar heeft u namens 9.584 deelnemers aan de 5G-actie van cliënt [vzr: de Bond] kennisgevingen van aansprakelijkheid en verbintenissen in geval van onrechtmatige daad met betrekking tot activering van het 5G-netwerk ontvangen. De actiedeelnemers poogden daarmee de activering van het 5G-netwerk te voorkomen.

Sinds 28 juli jongstleden is 5G beschikbaar bij u als provider. Bovengenoemde actiedeelnemers alsmede vele anderen uit de Nederlandse bevolking onder wie betalende klanten van uw bedrijf, zijn hierover zeer ontstemd en ernstig verontrust. Al deze mensen hebben begrepen dat 5G-stralingen gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Niemand weet precies wat de consequenties van continue blootstelling aan 5G-stralingen voor ieders gezondheid zullen zijn. Nu pas, is en wordt de eerste generatie Nederlanders aan die stralingen blootgesteld.

Het International Agency for Research on Cancer (hierna genoemd: IARC) van de WHO concludeert dat zeker een risico op gezondheidsklachten bestaat bij het gebruik van radiofrequente elektromagnetische velden. Het rapport van IARC geeft aan dat meer onderzoek gedaan moet worden naar langdurig gebruik van radiofrequente elektromagnetische velden, aangezien dat mogelijk kankerverwekkend is voor mensen.

Als het gaat om de blootstelling aan elektromagnetische velden moeten de stralingen onder bepaalde limieten blijven om de volksgezondheid te waarborgen. Dat is althans de gedachte achter de richtlijnen die overheden en bedrijven, waaronder uw bedrijf, nu volgen. Wetenschappers geven aan dat blootstellingen aan elektromagnetische straling het lichaam kunnen opwarmen, wat vervolgens schadelijk voor de gezondheid kan zijn. Ook wijzen wetenschappers op schadelijke gezondheidseffecten van blootstellingen aan elektromagnetische straling onder de limieten en zonder dat opwarming van het lichaam plaatsvindt. Het Antennebureau hanteert een blootstellingslimiet van 28 volt per meter. Volgens metingen van september 2019 geeft 5G elektromagnetische stralingen af tussen 28 en 61 volt per meter. Hoe is het mogelijk dat een blootstellingslimiet wordt gesteld, maar uit onderzoeken blijkt dat deze limiet ruimschoots wordt overschreden?

Tot op de dag van vandaag ontbreekt sluitend bewijs dat nadelige effecten niet optreden bij langdurige blootstelling aan 5G-stralingen, terwijl het IARC daar wel om heeft gevraagd. Zoals ook duidelijk uit de kennisgevingen van aansprakelijkheid en verbintenissen in geval van onrechtmatige daad spreekt, is de afwezigheid van onderzoek naar de biologische effecten van 5G-stralingen een belangrijke reden voor de ernstige bezorgdheid van de actiedeelnemers.

U stelt op uw website: “*Als leverancier van vitale infrastructuur staat KPN in voor mobiel netwerk dat veilig is voor de mens en milieu*”. Om deze reden wend ik mij tot u, om de bezorgdheid van cliënt en van de bij cliënt aangesloten deelnemers aan de 5G-actie voor een deel weg te kunnen nemen.

Uw bevestiging van de eerder gedane stellingname over de veiligheid van 5G en uw verklaring aldus zouden de gerechtvaardigde bezorgdheid bij de actiedeelnemers van cliënt kunnen wegnemen. Ik

verzoek u derhalve binnen 14 dagen na dagtekening van deze brief bijgaand document ingevuld en ondertekend aan mij te retourneren.”

2.4. In het bij de brief van 2 oktober 2020 gevoegde document staat vermeld:

“Verklaring inzake het 5G-netwerk van Koninklijke KPN N.V.

Ik,

Voornaam en achternaam: Joost Farwerck

de functie vervullend van CEO / voorzitter Raad van Bestuur,

verklaar dat de straling van het 5G-netwerk dat KPN heeft geactiveerd, op geen enkele wijze nadelige effecten heeft en/of zal hebben op de gezondheid van mensen die aan deze straling worden blootgesteld.

Plaats en datum:

Handtekening:.....”

2.5. Bij brief van 23 oktober 2020 heeft KPN aan de Bond laten weten dat zij noch Farwerck aanleiding of gehoudenheid zag om het document te ondertekenen. Daarbij is opgemerkt dat KPN zich bij de invoering van het 5G-netwerk houdt aan de limieten voor de blootstelling aan elektromagnetische velden, die zijn gebaseerd op de richtlijnen van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP). Verder staat in de brief dat KPN de adviezen over – kort gezegd – het 5G-netwerk op de voet volgt en opvolgt en dat indien nieuwe inzichten zouden aantonen dat de blootstellingslimieten zouden moeten worden aangepast, zij daar onmiddellijk op zal reageren.

3. Het geschil

3.1. De Bond vordert dat de voorzieningenrechter bij uitvoerbaar bij voorraad te verklaren vonnis Farwerck gebiedt om:

primair: onder ede te verklaren dat het 5G-netwerk geheel veilig is en geen schade aan de gezondheid van de Nederlandse bevolking zal toebrengen,

subsidiar: een ondertekende verklaring af te geven waaruit blijkt dat het 5G-netwerk geheel veilig is en geen schade aan de gezondheid van de Nederlandse bevolking zal toebrengen, met veroordeling van Farwerck in de kosten van dit geding en de nakosten.

3.2. Farwerck voert verweer en concludeert tot afwijzing van de vorderingen.

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. De Bond legt de volgende stellingen aan zijn vorderingen ten grondslag. Geen enkele Nederlandse burger heeft inspraak gehad op het besluit tot invoering van het 5G-netwerk en kan zich aan de straling daarvan onttrekken. Heel Nederland wordt of zal worden blootgesteld aan de straling van het 5G-netwerk, waarmee een inbreuk wordt gemaakt op het zelfbeschikkingsrecht van een ieder. Nu vaststaat dat blootstelling aan straling schade aan de gezondheid toebrengt en er geen enkel bewijs is dat het 5G-netwerk volledig veilig is, is de invoering van het netwerk onrechtmatig. Het netwerk zou pas mogen worden ingevoerd als voldoende duidelijk is dat er geen gezondheidsrisico's verbonden zijn aan de straling daarvan. De maatschappelijke zorgvuldigheid verplicht Farwerck om te verklaren dat het netwerk geheel veilig is en geen schade aan de gezondheid zal toebrengen. Farwerck moet dit verklaren, omdat hij als CEO van KPN heeft ingestemd met het invoeren van het netwerk en uiteindelijk eindverantwoordelijk is. Als het netwerk schadelijk blijkt te zijn, kan Farwerck daarvan persoonlijk een ernstig verwijt worden gemaakt.

4.2. Alhoewel Farwerck in Den Haag woont, verklaart de voorzieningenrechter van deze rechtbank zich op grond van artikel 102 Rv bevoegd om van het geschil kennis te nemen. Farwerck heeft immers niet weersproken dat, indien schade zou optreden als gevolg van de invoering van het 5G-netwerk, de vestigingsplaats van KPN moet worden aangemerkt als de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan.

4.3. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Bond uitdrukkelijk bevestigd dat de ingestelde vordering geen collectieve actie betreft als bedoeld in artikel 3:305a BW. Het door Farwerck in dit verband gevoerde verweer dat de Bond niet-ontvankelijk is in zijn vordering, zal daarom onbesproken worden gelaten.

4.4. In het algemeen overweegt de voorzieningenrechter dat een vordering tot het afleggen van een verklaring met een inhoud als in deze procedure aan de orde zich niet leent voor een kort geding. Het kort geding is bedoeld voor spoedeisende zaken waarin, gelet op de belangen van partijen, een onmiddellijke voorziening of ordemaatregel wordt vereist. De door de Bond gevraagde voorziening heeft geen voorlopig karakter. In feite wordt van Farwerck gevraagd om een soort garantie af te geven. Daar komt bij dat met de vordering indirect ook van de voorzieningenrechter wordt verlangd dat hij zich door middel van het opleggen van een gebod uitspreekt over de inhoud van de verklaring en het daarmee door de Bond beoogde (rechts)gevolg. Dat zou het bestek van het kort geding ver te buiten gaan.

4.5. In het bijzonder overweegt de voorzieningenrechter nog het volgende. Met dit kort geding richt de Bond zijn pijlen op Farwerck, terwijl KPN – en niet Farwerck – het 5G-netwerk uitrolt. Zelfs indien KPN daarmee al onrechtmatig jegens de Bond zou handelen, betekent dit niet dat Farwerck op grond daarvan persoonlijk een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Het enkele feit dat Farwerck als CEO van KPN eindverantwoordelijk is, is – anders dan de Bond stelt – volstrekt onvoldoende voor het aannemen van zijn aansprakelijkheid als bestuurder. De stelling van de Bond dat het 5G-netwerk mogelijk schade zou kunnen veroorzaken, maakt dit niet anders. Daarnaast rust er – zoals Farwerck ook stelt – geen (rechts)plicht op hem om de gevorderde verklaring af te geven. Het enkele feit dat KPN het 5G-netwerk uitrolt, noopt Farwerck – zelfs al zou dit onrechtmatig zijn, hetgeen geenszins vaststaat – niet tot het afleggen van een persoonlijke verklaring dat het netwerk geheel veilig is en geen schade aan de

volksgezondheid zal toebrengen. Anders dan de Bond stelt, verplicht de door hem te betrachten maatschappelijke zorgvuldigheid Farwerck daar niet toe. Met betrekking tot de primaire vordering wordt nog overwogen dat een dergelijke vordering niet toewijsbaar is, omdat een verklaring onder ede gebaseerd moet zijn op uit eigen waarneming bekende feiten van de degene die verklaart. Een veroordeling op voorhand dat iemand iets moet verklaren zonder dat bekend is welke feiten hij heeft waargenomen, valt daarmee niet te rijmen.

4.6. Het vorenstaande leidt er reeds toe dat de vorderingen van de Bond moeten worden afgewezen. Daarmee wordt dus aan het debat over de veiligheid van het 5G-netwerk niet toegekomen, daargelaten de vraag of dit debat in de rechtszaal thuishoort.

4.7. De Bond wordt als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten veroordeeld. De kosten aan de zijde van Farwerck worden begroot op:

- griffierecht:	€	304,00
- salaris advocaat:	€	<u>980,00</u>
totaal:	€	1.284,00

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt de Bond in de proceskosten, aan de zijde van Farwerck tot op heden begroot op € 1.284,00,

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. A.F.L. Geerdes en in het openbaar uitgesproken op 30 november 2020.

[2971/676]